

De Creatieve Coalitie
Europalaan 2B – E1.2
3526 KS Utrecht
secretaris@decreatievecoalitie.nl
www.decreatievecoalitie.nl

Betreft: Input debat 'Invoeren van een rechtsvermoeden van arbeidsovereenkomst op basis van een uurtarief'

Utrecht, 10 april 2026

Geachte leden van de Tweede Kamer,
Beste Tweede Kamerleden, beleidsadviseurs en persoonlijk medewerkers,

De culturele en creatieve sector telt circa 150.000 zelfstandigen. Daarmee behoort onze sector tot de meest zzp-intensieve sectoren van Nederland: ongeveer de helft van alle mensen die in onze sector werken, is zzp'er. Tegelijkertijd is de inkomenspositie van deze groep vaak kwetsbaar. Zzp'ers in onze sector verdienen gemiddeld één vijfde tot één derde minder dan in andere sectoren en zijn vaker afhankelijk van meerdere inkomstenbronnen. Het inkomen uit creatief werk alleen is in veel gevallen onvoldoende.

De Creatieve Coalitie vertegenwoordigt als koepelvereniging circa 40.000 aangesloten makers. Namens onze koepelvereniging en namens de grootste vakbond in de sector, de Kunstbond, spreken wij onze steun uit voor het wetsvoorstel inzake het rechtsvermoeden van een arbeidsovereenkomst op basis van een uurtarief.

Tegelijkertijd kent onze sector een praktijk die op onderdelen wezenlijk afwijkt van andere sectoren. Juist daarom is het van belang dat de ervaringen en belangen van de circa 150.000 zzp'ers in onze sector goed worden meegenomen in de verdere beleidsvorming. Wij vragen u om hier actief oog voor te houden en zzp'ers in onze sector structureel te betrekken bij de uitwerking van de Zelfstandigenwet.

Graag geven wij u het volgende mee ten behoeve van het debat.

I. Wat het rechtsvermoeden niet oplost

Veel creatieve beroepen bestaan uit een combinatie van declarabele en niet-declarabele uren, zoals voorbereiding, repetitie, montage en acquisitie. Daardoor zegt een uurtarief niet altijd iets over het daadwerkelijke verdienvermogen. Het werk is vaak projectmatig en onregelmatig; makers werken van opdracht naar opdracht, waarbij risico's regelmatig bij de zelfstandige terecht komen. Denk aan draaidagen die op het laatste moment worden geannuleerd, producties die worden uitgesteld of opdrachten die kort voor aanvang vervallen. De zelfstandige blijft dan achter met vrijgehouden tijd, zonder passende vergoeding.

Deze dynamiek is deels inherent aan de sector, maar raakt direct aan de inkomenszekerheid en valt buiten de reikwijdte van het rechtsvermoeden.

II. Afwenteling van risico's op zzp'ers

In toenemende mate proberen opdrachtgevers financiële risico's, zoals naheffingen en boetes, contractueel bij zelfstandigen neer te leggen via vrijwaringsclausules, standaardbepalingen of het vereisen van ondernemersverklaringen waarin een vergaande informatieplicht bij de zzp'er wordt neergelegd.

In veel gevallen is dit juridisch niet toegestaan. Toch zien wij dat dergelijke bepalingen in de praktijk worden toegepast. Zzp'ers worden onder druk gezet om ze te accepteren en lopen het risico opdrachten mis te lopen als zij weigeren. Deze praktijk doet zich bovendien nadrukkelijk ook voor bij (semi-)publieke instellingen, waaronder organisaties die volledig met publieke middelen worden gefinancierd. Juist van deze partijen mag worden verwacht dat zij het goede voorbeeld geven en zich houden aan de Fair Practice-norm.

III. Maak aanvullend beleid voor de culturele en creatieve sector

Een gezonde culturele en creatieve sector vraagt om aanvullend beleid, zodat zzp'ers hun werk zelfstandig en in vrijheid kunnen uitoefenen. Wij vragen daarom aandacht voor erkenning van niet-declarabele arbeid, monitoring van sectorspecifieke effecten van het rechtsvermoeden en duidelijke normen voor goed opdrachtgeverschap. Daarbij gaat het onder meer om de omgang met annuleringen, een evenwichtige verdeling van risico's en het hanteren van de Fair Practice-norm in onze sector.

Over andere risico's, zoals de impact van generatieve AI op werk en inkomen, zullen wij u op een later moment informeren.

IV. Vragen voor het debat

Voor het plenaire debat over het rechtsvermoeden geven wij u de volgende vragen mee om aan de minister te stellen:

- Erkent de minister dat een uurtarief in sectoren met veel niet-declarabele arbeid een onvolledig beeld geeft van de inkomenspositie?
- Hoe voorkomt de minister dat financiële risico's rondom handhaving op schijnzelfstandigheid onrechtmatig worden afgewenteld op zzp'ers via contractuele bepalingen? Is de minister bereid (semi-)publieke instellingen hier actief op aan te spreken en zo nodig in te grijpen wanneer zij zich hieraan schuldig maken?
- Is de minister van SZW bereid om samen met de culturele en creatieve sector te werken aan aanvullende normen voor goed opdrachtgeverschap?

Met vriendelijke groet,

Peter van den Bunder – *Belangenbehartiger Kunstenbond*

Thomas Drissen – *Directeur van De Creatieve Coalitie*

